

Ondersteuningsprofiel
2017-2018

Inleiding

Onze school maakt deel uit van het samenwerkingsverband VO 20.02. Samen met alle scholen voor voortgezet (speciaal) onderwijs in de gemeenten zorgen we ervoor dat er voor elk kind een passende onderwijsplek beschikbaar is. Op de website van het samenwerkingsverband www.passendonderwijsgroningen.nl staat aangegeven:

- welke schoolbesturen zijn aangesloten bij het samenwerkingsverband;
- de ondersteuningsprofielen van de scholen;
- wat de basisondersteuning is van alle scholen in het samenwerkingsverband.

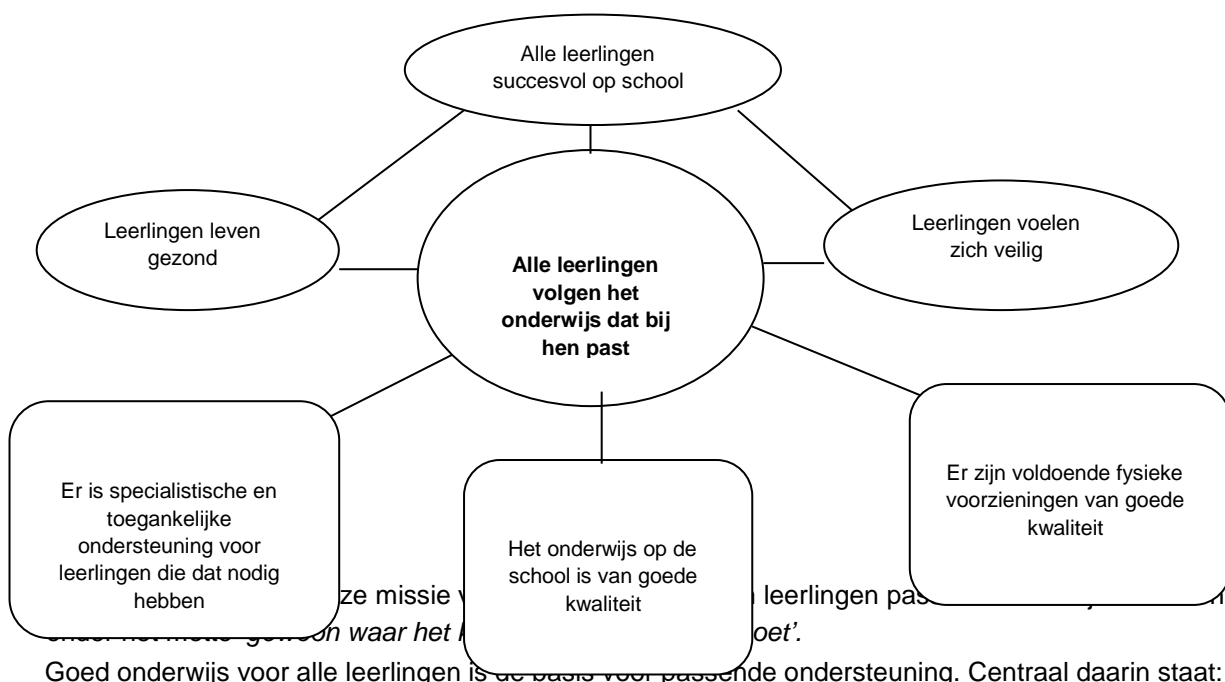
Het samenwerkingsverband 20.02 Groningen Ommelanden waar rsg de Borgen toe behoort, heeft de volgende missie:

Passend onderwijs betekent dat elke leerling het onderwijs en de ondersteuning krijgt waar hij of zij recht op heeft. Centraal staat de vraag: wat heeft een leerling nodig, hoe kan dat worden georganiseerd en wie zijn daarvoor nodig? Goed onderwijs is de basis voor passende ondersteuning. Goed onderwijs betekent docenten met didactische kwaliteiten, een positief pedagogisch klimaat, kunnen omgaan met verschillen, aandacht voor talentontwikkeling, handelings- en opbrengstgericht werken en meetbare resultaten.

De ambitie van het samenwerkingsverband vertaalt zich naar de volgende doelstellingen:

Meer leerlingen in het regulier en minder in het speciaal onderwijs;

- Aandacht voor talentontwikkeling;
- Doorgaande onderwijs- en ondersteuningsroutes;
- Geen thuiszitters;
- Minder leerlingen in tussenvoorzieningen;
- Focus op het versterken van de deskundigheid van medewerkers;
- Meer ondersteuningsexpertise binnen de reguliere school (en niet daarbuiten);
- Handelingsgericht- en opbrengstgericht werken;
- Medewerkers kunnen omgaan met verschillen;
- Een professionele en lerende cultuur;
- Samenwerken vanuit vertrouwen;
- Samenwerking met cluster 1 en 2, samenwerkingsverbanden primair onderwijs, voortgezet onderwijs en middelbaar beroepsonderwijs in verband met continuïteit en doorgaande lijnen;
- Samenwerking met ouders / verzorgers, partners als gemeenten en instellingen voor jeugdhulp.

Goed onderwijs voor alle leerlingen is de basis voor passende ondersteuning. Centraal daarin staat:

- Dat leerlingen in de juiste onderwijsleersituatie successen moeten behalen;
- Een leerroute kunnen doorlopen passend bij hun capaciteiten en mogelijkheden.

Visie en missie – Ondersteuningsprofiel

Visie op leren en ontwikkelen

Op de Ronerborg, vestiging van rsg de Borgen in Roden, gaan we uit van de mogelijkheden van elke leerling. We streven er naar om het hoogste uit onze leerlingen te halen en hun talenten optimaal tot bloei te laten komen. Wij bieden de leerlingen een betekenisvolle en uitdagende omgeving. Daltononderwijs, waarin contextrijk en praktijkgericht leren in en buiten de school een plek krijgt. Wij vinden het belangrijk dat leerlingen geleidelijk leren om zelfstandig te werken, te leren en te reflecteren en daarmee verantwoordelijkheid leren te dragen voor hun eigen ontwikkeling. Leerlingen hebben de ruimte waardoor ze een actieve, nieuwsgierige en een effectieve leerhouding ontwikkelen en efficiënte keuzes leren maken over de relatie tussen wat ze doen en wat het oplevert. Naast zelfstandigheid, het nemen van verantwoordelijkheid en het afleggen van verantwoording, speelt samenwerken op onze school een belangrijke rol. Het leren van én met elkaar en het leren reflecteren zorgt dat onze leerling zich kan ontwikkelen tot kritische burger die met succes een plek in de maatschappij kan innemen en een waardevolle bijdrage levert aan de samenleving.

Visie op ondersteuning

De leerling staat bij ons centraal: er wordt gekeken wat de leerling nodig heeft in zijn of haar leerproces en er wordt maatwerk geboden. De mentor vervult een coachende rol die gebaseerd is op wederzijds vertrouwen, respect, samenwerking en betrokkenheid. Door meerdere evaluatie- en reflectiemomenten tussen ouders, mentor en leerling wordt er gesignaleerd wat de leerling nodig heeft en kan de ondersteuning aangepast worden. Ondersteuning wordt zowel ontwikkelingsgericht (preventief) als handelingsgericht ingezet. Elke docent werkt met een groepsplan waar de leerdoelen en ondersteuningsbehoeften van de leerlingen in beschreven worden. Voor leerlingen die meer dan deze groepsgerichte ondersteuning nodig hebben, wordt een ontwikkelingsperspectief (OPP)

opgesteld. Op de Ronerborg gebruiken we elkaars kwaliteiten. Hierdoor ontstaat er een complementair team waardoor de ondersteuning van de leerlingen optimaal kan zijn.

Figuur 1. Visie op leren en ondersteuning: gedreven door de vijf kernwaarden van Daltononderwijs en altijd in overleg met de leerling, de docenten en ouders.

Verantwoording en reflectie

In een effectieve daltonschool worden kritische mensen met lef opgeleid, die zich verantwoordelijk weten en voelen en die deze verantwoordelijkheid aankunnen en verantwoording afleggen op het gebied van persoonlijkheidsontwikkeling en leren.

Leerlingen wordt op een doelmatige manier geleerd meer verantwoordelijkheid te dragen voor het eigen leer- en ontwikkelingsproces, rekening houdend met individuele verschillen en persoonlijke leerdoelen. Daardoor is het noodzakelijk dat een leerling leert reflecteren op zijn eigen leerproces en leerresultaten en op zijn eigen persoonlijkheidsontwikkeling. Vertrouwen is daarbij de basis.

Borging

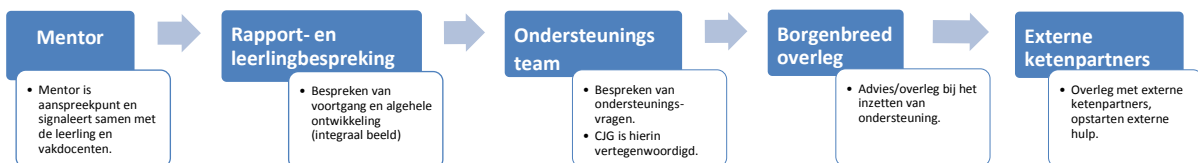
De Ronerborg is een daltonschool. We vragen ons regelmatig af: Doen wij de goede dingen en doen we dingen goed? Er worden tevredenheidsonderzoeken uitgezet en er vinden audits en visitaties plaats. In 2015 heeft de inspectie van het onderwijs de Ronerborg als 'goed' beoordeeld.

Figuur 2: Model kernwaarden

Ondersteuningsstructuur

De ondersteuningsstructuur op de Ronerborg ziet er als volgt uit. Tijdens het ondersteuningsproces kan er een andere route geboden worden. In de meeste gevallen kan binnen de school ondersteuning geboden worden, wanneer dit niet binnen onze mogelijkheden valt, wordt externe ondersteuning ingeschakeld (zie kopje *Grenzen*).

Figuur 3. Ondersteuningsstructuur Ronerborg

Naast dat er op school een duidelijke ondersteuningsstructuur gehanteerd wordt, zijn er ook vaste medewerkers aangewezen die deze ondersteuning bieden. In het onderstaande schema staan de betreffende collega's weergegeven (schooljaar '17-'18).

Medewerker	Wie	Taken
Mentor	Zie Portal	De mentor is het aanspreekpunt voor leerlingen en ouders. De mentor volgt de ontwikkelingen van zijn leerlingen, houdt betrokkenen op de hoogte en coördineert het ondersteuningsproces (dossierhouder).
Afdelingsdirecteur	Sjoerd Louwes	De afdelingsdirecteur is verantwoordelijk voor het ondersteuningsbeleid.
Ondersteuningscoördinator	Auktje Zwart	De ondersteuningscoördinator coördineert de begeleiding en regelt het doorverwijzen naar externe hulpverleners. Daarnaast begeleidt zij de docenten, ouders en leerlingen in dit proces en evalueert zij de begeleiding en stemt dit af.
Vertrouwenspersoon	Virgil Wong-Fat Auktje Zwart	De vertrouwenspersoon is er voor zaken die leerlingen, docenten of ouders in vertrouwen willen bespreken. Hij verwijst naar de juiste contactpersonen/hulpverleners.
Decanaat	Johan Benjamins	De decaan coördineert het loopbaanleren en ondersteunt leerlingen bij het maken van studie- of beroepskeuze.
Dyslexiecoördinator	Henriëke Beugel	De dyslexiecoördinator coördineert de begeleiding en ondersteuning van dyslectische leerlingen. Deze begeleiding vindt plaats tijdens een daltonuur in leerjaar 1. Alle leerlingen met een dyslexieverklaring ontvangen een dyslexiekaart.
Ondersteunings-medewerkers		Alle medewerkers ondersteunen de leerlingen. Sommige collega's ondersteunen leerlingen die behoefte hebben aan specifieke ondersteuning op het gebied van sociale vaardigheden, rekenen, taal etc.
Schoolpsycholoog	Jannie van den Akker	De schoolpsycholoog signaleert preventief, diagnosticeert, adviseert en begeleidt het team, docenten en leerlingen waar nodig.
Consulent passend onderwijs	Annie Kuiler	Bij het realiseren van basisondersteuning en aanvullende ondersteuning kan een beroep worden gedaan op de consulent passend onderwijs.

Tabel 1. Overzicht ondersteuningsmedewerkers Ronerborg

Wat bieden we aanvullend op de basisondersteuning? (Wat kunnen we?)

De Ronerborg biedt naast de **basisondersteuning ook aanvullende ondersteuning**. De basisondersteuning is dat wat er in de les aangeboden wordt om er voor te zorgen dat de leerlingen met een diploma van school gaan.

De basis voor leren en ontwikkelen bestaat uit de volgende onderdelen:

De leerstof (wat en hoe?), de drijfveren (leerhouding, motivatie en persoonlijke ontwikkeling) en de omgeving (digitale leeromgeving, praktijk- en toepassingsgericht en een veilig klimaat).

Op de Ronerborg hebben we uitgewerkt wat de leerlingen moeten kennen en kunnen. We formuleren de leerdoelen in de daltontaken. We ondersteunen de leerling bij het benutten van mogelijkheden en talenten. We creëren een digitale leeromgeving waarin de daltonkernwaarden (verantwoordelijkheid, zelfstandigheid, samenwerken, reflectie en effectiviteit) goed tot hun recht komen. We volgen en evalueren systematisch het leerproces van de leerlingen en geven gerichte feedback. Daar waar nodig wordt aanvullende ondersteuning geboden, die kan verdiepend of intensiverend van aard zijn. Dit is afhankelijk van de ondersteuningsbehoefte van de leerling.

De leerstof staat beschreven in het zogenaamde Programma voor Leerstof en Toetsing (PLT) voor de onderbouw en het Programma voor Toetsing en Afsluiting (PTA) in de bovenbouw en voldoet aan de kerndoelen, eindtermen en referentieniveaus voor taal en rekenen. Ook wordt de leerling begeleid in het planmatig werken. Met behulp van daltononderwijs wordt het leerproces gestructureerd met behulp van o.a. de daltontaken. Met dyslexie en dyscalculie wordt rekening gehouden. Hiervoor zijn protocollen ontwikkeld.

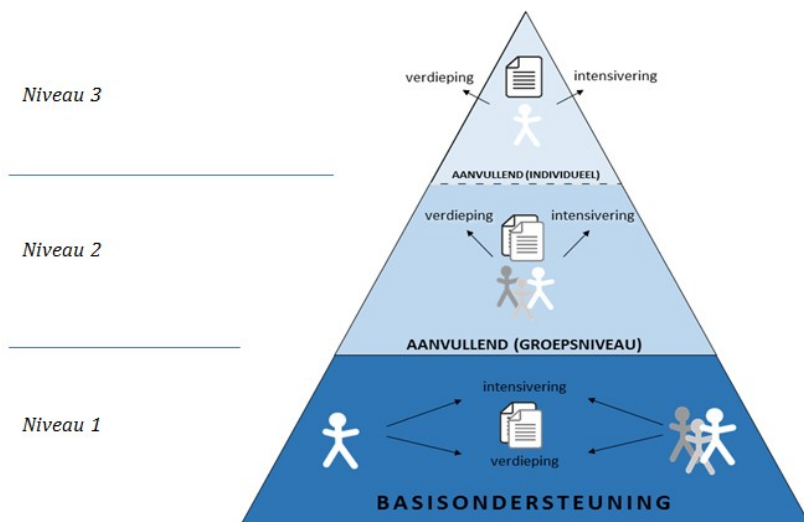
De drijfveren geven uiting aan gewenst gedrag om optimaal te kunnen leren en ontwikkelen. Het wordt verwoord in competenties, die bestaan uit kennis, studie- en sociaal emotionele vaardigheden, attitude en persoonlijke ontwikkeling in het kader van loopbaanleren. Reflectie en effectiviteit zijn belangrijke onderdelen van het leerproces. Andere meta-cognitieve vaardigheden zijn: plannen en organiseren, motiveren, verantwoordelijkheid, zelfstandigheid en samenwerken.

De digitale leeromgeving bevat de leerstof, studievoordigheden en opdrachten ter verwerking en toepassing. Met behulp van de daltontaken wordt het zelfstandig leerproces van de leerling vergroot en wordt de leerling daar zelfverantwoordelijk voor. De leerling leert plannen en het leerwerk te organiseren op een effectieve manier. Op de Ronerborg wordt gewerkt met leergebieden en in de daltonuren kunnen leerlingen ondersteuning krijgen of zelfstandig (samen)werken. De Ronerborg staat voor een veilige leer- en werkomgeving en organiseert jaarlijks tevredenheidsonderzoeken. Respect, vertrouwen en betrokkenheid zijn daarbij belangrijke waarden. Daarnaast besteedt de Ronerborg veel aandacht aan de zogenaamde warme overdracht van PO naar VO en naar het vervolgonderwijs. Het mentoraat (in de onderbouw 2-jarig) is de spil van de begeleiding en ondersteuning.

Aan de hand van de drie onderdelen leerstof, drijfveren en omgeving wordt bekeken wat de leerling nodig heeft om optimaal te kunnen leren en zich te ontwikkelen en met een diploma de school kan verlaten. Dit is een gepersonaliseerde werkwijze die leidt tot maatwerk. Na het signaleren wordt bekeken welke interventie gewenst is. Daarbij geldt:

- ▼ Wat heeft de leerling nodig?
- ▼ Wat heeft de docent nodig?
- ▼ Wat heeft de school nodig?
- ▼ Wat hebben de ouders nodig?

De ondersteuning die bij ons op school geboden wordt, kan op drie niveaus weergegeven worden. Onder het eerste niveau valt alle ondersteuning die aan alle leerlingen in een klas geboden wordt en geldt voor alle leerlingen. Onder het tweede niveau valt de aanvullende ondersteuning die aan een groepje leerlingen uit de klas geboden wordt, intensiverend of verdiepend. Onder het derde niveau valt ondersteuning die aan een enkele leerling gegeven wordt en is intensiverend of verdiepend.

Figuur 4 Niveaus van ondersteuning

Niveau 1 Basisondersteuning (voor iedereen)

De leer- en ontwikkelijnen zijn opgesteld, er is sprake van een effectieve didactiek, de normen zijn bekend en er zijn schoolstandaarden. Hierdoor kunnen verreweg de meeste leerlingen de aangeboden lessen goed volgen. In het PLT en PTA zijn aanwijzingen gegeven voor verdieping voor het vak, er is extra en/of verlengde instructie mogelijk en er wordt gewerkt met uitdagende opdrachten en studietaken.

De leerlingen worden systematisch gevolgd met behulp van het CITO- volgsysteem. Bij het planmatig werken krijgt reflectie en evaluatie vorm en inhoud. Binnen de daltonwerkwijze kunnen leerlingen zelf kiezen waar zij extra stof en/of begeleiding (ondersteuning) kunnen halen. We maken gebruik van de talenten en bouwen deze uit.

De mentor is de spil van de begeleiding en ondersteuning en houdt zich bezig met: het leren leren, het leren kiezen (loopbaanleren), leren leven en leren werken.

Verdieping wordt geboden door uitdaging, minder leertijd, kortere instructie, complexere stof, meervoudige strategiegebruik etc.

Intensivering kan plaatsvinden door herhaling van instructie, meer leertijd (in daltonuren), remediërend, ondersteunende materialen, eenvoudiger leerstrategieën, meer sturing op het leren, concretere opgaven etc.

Niveau 2 Aanvullende ondersteuning op groepsniveau

Handelings- en opbrengstgericht werken is een benadering waarbij, uitgaand van de ondersteuningsbehoefte van de leerlingen, de ondersteuningsvraag van de docent wordt vastgesteld en aan welke eisen dit moet voldoen. In de leerlingbespreking wordt aangegeven dat en waarom de leerling aanvullende ondersteuning nodig heeft, wat er voor nodig is en waar en hoe dat aangeboden kan worden. Het gaat hierbij om aandacht en tijd; deskundigheid; methoden, middelen of materialen; inrichting van het schoolgebouw en/of samenwerking met anderen (intern of ketenpartners). Dit wordt verwerkt in het groepsplan.

Hierbij valt bij verdieping op groepsniveau te denken aan de inzet van extra vakken, de inzet van vakken op een hoger niveau of talentontwikkeling. Bij intensivering op groepsniveau kan gewerkt worden met plusklassen, inzet van onderwijsassistenten, intensivering van een deel van het aanbod op groepsniveau, inzet 'positive action' en inzet individuele ontwikkelgesprekken in relatie tot voortgang en doelen.

Niveau 3 Aanvullende ondersteuning op individueel niveau

Past de ondersteuningsbehoefte van de leerling niet in het groepsplan, dan wordt gekeken naar een individuele interventie wat er toe moet leiden dat de leerling uiteindelijk weer weet te profiteren van het basisaanbod.

Op het moment dat de leerling met extra middelen zijn perspectief kan realiseren, schrijft de school voor deze leerling een Ontwikkelingsperspectiefplan (OPP). De ouders worden nauw betrokken bij het vaststellen van de belemmerende en stimulerende factoren en moeten instemmen met het handelingsgerichte deel van het OPP. Als de ondersteuning beter kan worden geboden op een andere school, een tussenvoorziening of binnen het VSO dan wordt dat besproken. Voor overstap naar een VSO (voortgezet speciaal onderwijs) is een toelaatbaarheidsverklaring nodig (TLV).

De ondersteuningsmiddelen kunnen ingezet worden voor extra vakken of vakken op een hoger niveau. Ook kan dit voor intensivering in de vorm van inzet van ondersteuning voor een aantal dagdelen; begeleiding rondom plannen en organiseren; intensivering van een deel van het aanbod op individueel niveau en kortdurende trajecten met het doel teruggeschakeld te worden.

Er kan intensivering plaatsvinden in de vorm van meer ondersteuning in de daltonzone en extra begeleiding rondom plannen en organiseren. Daarnaast kunnen leerlingen (een deel van) het aanbod op individueel niveau ontvangen. Dit is mogelijk op de tussenvoorziening, waarna (terug)geschakeld kan worden.

Wat zijn de grenzen aan onze ondersteuning?

Bij aanmelding (of daarna)

De Ronerborg streeft er naar de ondersteuning voor de leerlingen op een verantwoorde wijze gestalte te geven. Er kunnen zich situaties voordoen, waarin de grenzen van onze mogelijkheden bereikt worden. Dit geldt voor leerlingen met zware externaliserende gedragsproblematiek, een meervoudige, complexe problematiek of voor leerlingen met een te gering ontwikkelingsperspectief. Bij aanmelding van een leerling voor onze school kan dit bekend zijn, maar het kan ook gedurende de tijd dat een leerling bij ons op school zit naar voren komen. Bij aanmelding kunnen er dus omstandigheden zijn waardoor plaatsing op onze school niet tot de mogelijkheden behoort.

In alle gevallen wordt steeds een individuele afweging gemaakt of de Ronerborg in staat is voldoende tegemoet te komen aan de onderwijsbehoeften van de leerling. Daarbij staat het belang van de leerling voorop, maar voor de school spelen de volgende aspecten een rol in deze afweging:

- de complexiteit van de ondersteuningsvraag
- de op dat moment beschikbare expertise
- de hoeveelheid leerlingen met een speciale onderwijsbehoefte
- de groepsgrootte
- de onderwijssoort waarvoor een plaatsing wordt aangevraagd
- de locatie of school als geheel

Alle aangemelde leerlingen worden besproken in de plaatsingscommissie van de Ronerborg. De school kan indien nodig de expertise van de Commissie Overleg Toelating van rsg de Borgen inroepen en daarnaast het samenwerkingsverband.

Enkele voorbeelden van situaties, waarin de grens van onze mogelijkheden bereikt kan worden:

- 👉 *Verstoring van rust en veiligheid:* Indien een leerling zodanig grote gedragsproblemen heeft, dat dit leidt tot (verwachte) ernstige verstoring van de rust en orde in de klas of de veiligheid van leerlingen en personeel bedreigt. Bij aanmelding moet duidelijk zijn dat een leerling in een reguliere klas kan functioneren.
- 👉 *Interferentie tussen verzorging/behandeling en onderwijs:* Indien een leerling een aandoening heeft die een zodanige verzorging/behandeling vraagt dat daardoor zowel de zorg en behandeling voor de betreffende leerling als het onderwijs aan de leerling onvoldoende tot zijn recht kan komen. Het gaat hier bijvoorbeeld om leerlingen, die medische ondersteuning en toezicht vragen; het personeel van de school is hiervoor onvoldoende toegerust. Ook speelt mee dat huidige wet- en regelgeving op de terreinen zorg en onderwijs beperkingen opleggen aan een gecombineerd aanbod van onderwijs en zorg.
- 👉 *Verstoring van het leerproces voor de andere leerlingen:* Indien het onderwijs aan de leerling met een handicap een zodanig beslag legt op de tijd en aandacht van de docent dat daardoor de tijd en aandacht voor de overige leerlingen in de klas onvoldoende of in het geheel niet kan worden geboden.
- 👉 *Te geringe leerbaarheid:* De leerling moet aan schoolse activiteiten kunnen deelnemen. Er zal voldoende mate van leerbaarheid moeten zijn. Hierbij kan de aan- of afwezigheid van bijkomende problematiek een rol spelen.
Het is niet mogelijk om voor de derde keer hetzelfde schooljaar op hetzelfde niveau te doen, tenzij er sprake is van ernstige ziekte of een andere vorm van overmacht.
- 👉 *Blinde en slechthorende kinderen:* Onze school heeft hier geen ervaring mee. Opvang van deze doelgroep zal nader bestudeerd moeten worden en is afhankelijk van de ondersteuningsbehoefte van de leerling.
- 👉 *Dove en slechthorende kinderen:* Onze school heeft hier enige ervaring mee. Opvang van deze doelgroep zal nader bestudeerd moeten worden en is afhankelijk van de ondersteuningsbehoefte van de leerling.
- 👉 *Leerlingen met motorische beperkingen:* De locatie is toegankelijk voor rolstoelafhankelijke leerlingen. In het VMBO/HAVO worden vakken gegeven, die in sommige gevallen onrealiseerbare aanpassingen vragen voor leerlingen met een motorische beperking.

De eerste school van aanmelding heeft zorgplicht. Zorgplicht houdt niet automatisch plaatsingsplicht in. Wanneer de Ronerborg niet voldoende tegemoet kan komen aan de ondersteuningsbehoeften van een leerling wordt samen met de ouder(s)/verzorger(s) naar een passende onderwijsplaats gezocht. Bij aanmelding moeten ouder(s)/verzorger(s) aangeven of ze verwachten dat hun kind ondersteuning nodig heeft om onderwijs te kunnen volgen. Voor die leerlingen, voor wie rsg de Borgen uiteindelijk geen opvang denkt te kunnen bieden, zal in de meeste gevallen plaatsing in een vorm van Voortgezet Speciaal Onderwijs gewenst zijn.

Indien bovenstaande aspecten aan de orde zijn, gaan wij ervan uit dat een leerling besproken is volgens de 10-14 aanpak. Bij aanmelding worden bovengenoemde zaken besproken en afgewogen in de plaatsingscommissie. Vervolgens wordt er een meerpartijenoverleg (MOP) georganiseerd.

Na plaatsing:

Het komt voor dat leerlingen vastlopen op school. Het lukt even niet. Voor leerlingen die binnen het regulier voortgezet onderwijs op welke manier dan ook vastlopen, is er de tussenvoorziening de Noordwester. Tijdens het verblijf op de Noordwester wordt getracht de leerling voor te bereiden op terugkeer in het regulier onderwijs of naar een meer passende vorm van onderwijs te begeleiden.

Tussenvoorziening de Noordwester:

Het hoofddoel van de tussenvoorziening is om de schoolloopbaan na de plaatsing weer zoveel mogelijk regulier te vervolgen; een tweede kans, maar geen vrijblijvende. De duur van het verblijf loopt van enkele weken tot enkele maanden. Het onderwijs voldoet aan de wettelijke normen en er wordt volwaardig getoetst. De toeleverende school is verantwoordelijk voor het onderwijsprogramma en is op de hoogte van de vorderingen. De ondersteuning is een gedeelde verantwoordelijkheid van de school van herkomst en de Noordwester. De leerlingen blijven ingeschreven op de school van herkomst.

Thuiszittende leerlingen:

Indien het op school na plaatsing niet lukt om de ondersteuning voor de leerling passend vorm te geven, dan heeft de school een inspanningsverplichting wanneer een leerling thuis komt te zitten. Thuiszittende leerlingen worden in een zo vroeg mogelijk stadium gemeld bij leerplicht en het samenwerkingsverband. Daarnaast bieden we de leerling die thuis zit het volgende:

- a. een thuiswerkplan, waarmee de leerling thuis aan het werk kan met de lesstof die in de klas wordt aangeboden;
- b. twee keer per week twee uur aanwezigheid met begeleiding op school waarbij het thuiswerkplan wordt besproken, er extra instructie plaats kan vinden en toetsen kunnen worden afgenomen.

Ambities

Niveau 2 groep – Intensiverend

Planmatig werken

De school heeft als ambitie om het **planmatig werken** te verbeteren. Dit wordt gerealiseerd door de inzet van **groepsplannen** in de klas en door de expertise van de medewerkers op dit gebied te verbeteren. Het groepsplan kan gezien worden als een praktische uitwerking van het ondersteuningsprofiel en helpt de leerkracht om de ondersteuningsbehoefte van de leerling in kaart te brengen, te analyseren en begeleiding in te zetten.

Hoeveelheid aandacht en tijd	Tijd: extra scholing/uitleg over gebruik groepsplan + evaluatie groepsplan. Aandacht voor de implementatie van planmatige ondersteuning, waaronder het mentoraat en cyberpesten, digitaal volgen van de leerlingen en een zorgvuldige overdracht.
Het onderwijsmateriaal	Duidelijk format maken van het groepsplan.
De ruimtelijke omgeving	-
De expertise	Als team weten hoe er met het groepsplan moet worden gewerkt, stuk kennis ontwikkelen. Intensiteit: Maandelijks overleg/feedback moment → planmatig werken optimaliseren.
Samenwerking ketenpartners	Borgenbreed

De structuur van de lessen optimaliseren

In het kader van handelingsgericht werken heeft de school ambitie om de structuur van lessen te verbeteren. Zo wordt gesteld dat elke docent komend schooljaar met het Directe Instructiemodel werkt en dit integreert met het Daltononderwijs. Daarnaast moet er een duidelijke structuur komen tussen onderwijs/daltononderwijs: *Wat is een ideale les?*

Hoeveelheid aandacht en tijd	Differentiatiemogelijkheden tijdens instructielessen (proactief), bijvoorbeeld verlengde instructie. Toetstijdverlenging.
Het onderwijsmateriaal	Directe Instructiemodel (DIM), planners en taken in its learning, ondersteuningsprogramma's.
De ruimtelijke omgeving	-
De expertise	Ondersteuningsmedewerkers met expertise op verschillende gebieden, zoals taal, rekenen, sociale vaardigheden etc.
Samenwerking ketenpartners	

Niveau 3 individueel – intensiverend

Interne tussenvoorziening

De mogelijkheid bieden aan leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben, tijdelijk uit het regulier onderwijs te plaatsen in de interne rebound, met als doel binnen zo'n kort mogelijke periode weer regulier onderwijs in de klas te kunnen volgen.

Hoeveelheid aandacht en tijd	Groepsmaat: Maximaal 12 leerlingen op één onderwijsassistent. Inzet van een onderwijsassistent.
Het onderwijsmateriaal	Ondersteunende materialen; lesmethodes verschillende leerwegen.
De ruimtelijke omgeving	Extra lokaal, rustige omgeving van de school met duidelijke doorgang.
De expertise	Onderwijsassistent
Samenwerking ketenpartners	Borgenbreed

Documenten met betrekking tot de ondersteuning van leerlingen zijn te vinden op de portal.